

Fakahoko 'o ha lāunga ki he Potungāue Pilīsoné

Kapau 'oku 'i ai ha 'o lāunga fekau'aki mo e Ara Poutama Aotearoa, ko e Potungāue Pilīsoné, te ke lava 'o fakahoko ia 'i ha ngaahi founa 'e ni'ihī. 'E lava ke fakahoko ha lāunga 'e he kakai 'i loto pilīsoné, kakai kuo tautea pe tu'utu'uni ke ngāue ki he komiunitií, fāmilí pe kāingá, kau taukapó mo e kakai kehekehe pē.

'Oku totonu ke solova 'a e ngaahi lāungá 'i he lēvolo mā'ulalo tahá. 'Oku fa'a fakatotolo'i 'a e ngaahi lāungá 'e he kau ngāue meí ha pilīsoné pe Va'a Pilīsoné 'i he Komiunití (Community Corrections). Kapau 'oku 'ikai ke ke fiamālie ki he 'enau ngāue ki aí, te ke lava 'o kole ke toe vakai'i 'a e lāungá 'e he 'Ōfisi Faka'inisipēkitá (Office of the Inspectorate).

Founga ke ma'u ai ha tokoni

Te ke lava 'o ma'u atu ha tokoni ke fakahoko pe hokohoko atu 'aki ha ngāue ki ha lāunga meí ho'o Community Law Centre pe Citizens Advice Bureau 'i ho koló. Te ke toe lava foki 'o fakangofua ha tokotaha kehe ke ne fakaafonga'i koe 'o hoko ko ha tokotaha taukapo. Kapau te ke fiema'u ha taha ke hoko ko ha tokotaha taukapo ma'á u, kātaki 'o fakakau honau ngaahi fakaikiiki 'i he taimi 'okú ke fakahoko ai ha lāunga. 'E tokoni atu leva e kau ngāue kiate koe ke fakafonu ha foomu ke fakangofua kinautolu.

Founga ke fakahoko ai ha lāunga

Kapau te ke lava 'o lau mo tohi 'i he lea faka-Pilitāniá, te ke lava 'o fakahoko ha lāunga 'i he foomu 'i he 'Initanetí 'i he uepisaiti 'a e Potungāue Pilīsoné. Fekumi ki he peesi 'Complaint Resolution (Solova 'o e Lāungá) pea lomi'i 'a e me'alomi ki he 'Make a Complaint (Fakahoko ha Lāunga)'. Ko e fakafehokotaki 'eni ki aí (link): www.corrections.govt.nz/about_us/getting_in_touch/complaint_resolution

Kapau 'e 'ikai ke ke lava 'o faka'aonga'i 'a e foomu 'i he 'Initanetí, 'ave ho'o lāungá ki he 'Ōfisi Faka'inisipēkitá. 'E fakahoko atu 'e he kau ngāue 'a e lāungá ki he tokotaha totonú ke fakatotolo'i. Kapau 'oku 'ikai ke ke loto ke 'ave 'a e lāungá ki ha taha pe kulupu pau, kātaki 'o fakakau 'a e ngaahi fakaikiiki ko 'ení 'i ho'o lāungá.

Te ke lava 'o fetu'utaki ki he 'Ōfisi Faka'inisipēkitá 'aki ha 'o:

- **Telefoni ki he fika:** 0800 225 697 'o tuku ha fekau 'i he telefoní
- **'Imeili ki he:** inspectorate@corrections.govt.nz
- **Faitohi ki he:** Office of the Inspectorate, Private Box 1206, Wellington 6140

Kapau te ke fakahoko 'a ho'o lāungá 'i ha lea fakafonua kehe mei he lea faka-Pilitāniá, 'e fakahoko 'e he kau ngāue 'a e potungāue mo e 'Ōfisi Faka'inisipēkitá honau lelei tahá ke tokoni'i koe. 'E lava ke lōloa ange 'i he taimi angamahení ke teuteu'i 'enau ngāue ki aí.

Founga ke 'ave ai 'a ho'o lāungá ki ha mafai mā'olunga angé

Kapau 'okú ke tui kuo te'eki ai ke solova 'a ho'o lāungá 'e he kau ngāue 'a e potungāue pe 'Ōfisi Faka'inisipēkitá, te ke lava 'o 'ave ia ki ha potungāue 'i tu'a. Te ke toe lava foki 'o fetu'utaki ki he ngaahi potungāue ko 'ení 'i ha fa'ahinga taimi pē ki ha tokoni.

- Ko e ngaahi lāunga fekau'aki mo e founa 'o hono tokangaekina 'o ha taha 'e he Potungāue Pilīsoné, pe fekau'aki mo ha fakamatala faka'ofisiale (official information), 'e lava ke fakahoko ia ki he [Office of the Ombudsman](#) 'i he fika 0800 802 602
- Ko e ngaahi lāunga fekau'aki mo e malu 'a e fakamatalá pe fakamatala fakafo'ituituí 'e lava ke fakahoko ia ki he [Privacy Commissioner](#) 'i he fika 0800 803 909
- Ko e ngaahi lāunga fekau'aki mo ha tokoni ki he mo'ui lelei pe faingata'a'ia fakaesino 'o ha tokotaha 'e lava ke fakahoko ia ki he [Health and Disability Commissioner](#) 'i he fika 0800 11 22 33
- Ko e ngaahi lāunga fekau'aki mo e laulanú, lea taufehi'á (hateful speech), pe totonu fakaetangatá 'e lava ke fakahoko ia ki he [Human Rights Commission](#) 'i he fika 0800 496 877